

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2024, NUMMER 220

Datum	28 januari 2025
Van	College B&W
Behandeld door	W. Springer
Doorkiesnummer	14030
E-mailadres	wendy.springer@utrecht.nl
Kenmerk	30100668
Beleidsveld	Werk en Inkomen, Asiel en Migratie

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsragen jaargang 2024 nummer 220 van Venita Dada Anthonij (D66) van 18 december 2024 over laat asielzoekers niet stilzitten!

De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1

Heeft het college inzicht in het aantal asielzoekers in de gemeente Utrecht die op dit moment betaald werk hebben

Antwoord 1

In de arbeidsmarktregio Midden-Utrecht is de gemeente Utrecht in september 2023 samen met het COA, UWV en gemeenten in de regio gestart met het inzetten van jobhunters op de AZC's in onze regio. Dit met tijdelijke middelen van de arbeidsmarktregio. Het doel is om asielzoekers en toekomstige inburgeraars al vanuit het AZC aan werk te helpen. Dit geldt voor de bewoners die willen en kunnen (mogen) werken. We streven ernaar om hen te helpen aan betaald werk. Zo behouden ze motivatie, stimuleren we een snelle integratie en kunnen ze kennismaken met de (mogelijkheden op de) Nederlandse arbeidsmarkt. In 2024 zijn in totaal 135 inwoners, van de 320 intakes, van een AZC in de arbeidsmarktregio aan het werk geholpen door een jobhunter. Daarnaast vinden asielzoekers ook zelf en via de partners en programma's van Plan Einstein werk. In totaal zijn er ca. 200 Utrechtse AZC bewoners aan het werk. Waarbij niet iedereen meldt dat hij/zij aan het werk is, mogelijk werken er nog meer Utrechtse AZC bewoners. Daarbij is het werken (en het melden daarvan) tijdens de fase in het AZC geen verplichting.

Vraag 2

Kan het college aangeven hoeveel aanvragen voor werk er het afgelopen jaar zijn gedaan door asielzoekers en hoeveel asielzoekers momenteel wachten op een BRP-registratie?

Antwoord 2

Voor AZC bewoners in de regio die willen en kunnen (mogen) werken hebben we in totaal 320 intakes gehad in 2024. Deze groep valt in 3 categorieën onder te verdelen: nog in bemiddeling, heeft werk gevonden of het traject is afgerond. De afronding heeft te maken met verhuizing, geen passend werk kunnen vinden, niet kunnen werken of om een overige reden terugtrekken.

Op dit moment wachten er vanuit de pilot jobhunters @AZC ca 8 personen op een BRP-registratie, waarvan er 4 al ca 2 maanden wachten. Het perspectief is niet bekend, zie ook het antwoord op vraag 5. De verwachting is dat de (landelijke) achterstanden in Q2 2025 volledig zijn weggewerkt.

Vraag 3

Werkt de gemeente actief samen met bedrijven, maatschappelijke organisaties en uitzendbureaus in de regio om asielzoekers aan het werk te helpen?

Antwoord 3

Met de pilot Jobhunters @ AZC is er een netwerk opgebouwd van bedrijven (al dan niet via het WSP) in de regio waar veel mee wordt samengewerkt. Een deel van deze partijen zijn uitzendbureaus die op hun beurt ook weer een netwerk aan bedrijven hebben. Daarnaast bemiddelen ook organisaties als Untapped talents, Future work en Refugee Talent Hub asielzoekers naar werk. Via Plan Einstein (Werk) worden bewoners van het AZC voorbereid op werk en via de netwerken van deze partners komen ook asielzoekers aan werk.

Vraag 4

Is er specifieke ondersteuning voor bedrijven of organisaties die asielzoekers in dienst willen nemen?

Antwoord 4

Naast de jobhunters is er in de arbeidsmarktregio geen specifieke ondersteuning vanuit de gemeente voor bedrijven. Formeel is het geen wettelijke taak van de gemeente om asielzoekers te begeleiden richting werk. Wel zijn er veel initiatieven, zowel in Utrecht als landelijk, om de toeleiding naar werk beter in te richten. In onze gezamenlijke reactie als G4 op het [initiatiefwetsvoorstel 'Wet verbetering toegang arbeidsmarkt nieuwkomers'](#) hebben we aangegeven dat we het belangrijk vinden dat asielzoekers gaan werken en hun werkgevers beloond en ondersteund worden.

Vraag 5

Asielzoekers mogen pas na zes maanden na hun asielaanvraag aan het werk. Ziet het collegemogelijkheden om asielzoekers direct bij aankomst in de gemeente aan te melden voor een BRP, zodat zij na afloop van deze zes maanden wachttijd sneller toegang hebben tot werk?

Antwoord 5

Wij zullen geen ander proces inrichten dat afwijkt van de landelijke procedure. Wij willen ons inzetten in de bijdrage van de landelijke taken om te voorkomen dat er in de toekomst achterstanden ontstaan. De VNG heeft recent besloten om het totaalbedrag dat het Rijk beschikbaar stelt voor de BRP straten in Nederland te verhogen. Door deze verhoging en de bijgestelde landelijke voorspelling dat er minder asielzoekers en nareizigers in 2025 ingeschreven hoeven te worden in de BRP, is er ambtelijk overeenstemming over de verdeling van de gelden. De VNG neemt op 24 januari hierover het besluit. Met de nieuwe verdeling kan Utrecht kostendekkend vanuit het Rijk in 2025 een inschrijffoorziening realiseren voor 1000 inschrijvingen. Onder leiding van het kansenmakersteam, die de Provinciale regie Tafel (PRT) ondersteund, wordt met meerdere gemeenten binnen de provincie verder verkend op welke wijze de regio Utrecht structureel vanaf 2026 een BRP straat voorziening kan faciliteren. Op dat moment wordt er opnieuw gekeken naar locatiemogelijkheden, personele en materiële inzet en wordt een nieuwe kostenberekening gemaakt.

Vraag 6

Ziet het college mogelijkheden om, in samenwerking met bedrijven en eventuele andere relevante partners en organisaties, een programma samen te stellen waarin asielzoekers vanaf dag 1 geïnformeerd worden over het leven als werkende in Nederland?

Antwoord 6

Vanuit COA en Plan Einstein wordt hierover voorlichting gegeven aan bewoners van het AZC. We zijn in 2025 begonnen om dit structureler vorm te geven.

De afgelopen maanden heeft de VNG verkend hoe binnen de bestaande structuren de arbeidstoeleiding van asielzoekers eruit kan zien. Op dit moment is het geen wettelijke taak van de gemeente om asielzoekers te begeleiden naar werk. Welke partij (o.a. gemeente, COA of UWV) asielzoekers effectief naar werk moet begeleiden is momenteel onderdeel van bredere landelijke ontwikkelingen. Tot die tijd is er onvoldoende financiering vanuit het Rijk voor het opstellen van een nieuw programma. Parallel verkennen we wel andere bronnen van financiering vanuit het bedrijfsleven en (Europese en internationale) fondsen voor een samenwerkingsprogramma (zie vraag 7).

Vraag 7

Is het college voornemens om met uitzendbureaus en bedrijven een samenwerkingsverband aan te gaan om het proces om asielzoekers en statushouders zo snel mogelijk aan het werkende leven deel te laten nemen te stroomlijnen? Waarom wel of niet?

Antwoord 7

De gemeente werkt, mede vanuit Plan Einstein, vanuit het principe dat bewoners van het AZC vanaf dag 1 actief bezig zijn en oriëntatie op werk en aan het werk gaan hoort daarbij. Daarin wordt al op verschillende manieren samengewerkt met verschillende organisaties. Verder zijn we aan de slag met het ontwikkelen van een programma Paden voor Perspectief om in een lerend netwerk met het bedrijfsleven, fondsen, een stichting en andere (Europese) steden een nieuw samenwerkingsverband te verkennen en vorm te geven om de huidige initiatieven op het gebied van asielzoekers en statushouders aan het werkende leven deel te laten nemen verder te versterken. Hierover wordt u later geïnformeerd.

Vraag 8

We hebben de lopende voorbeelden van het UMC en het UMCG waarbij statushouders en vluchtelingen reeds deelnemen aan een project. Is er al informatie over succesverhalen met uitzicht op een duurzame arbeidsrelatie, eventuele uitvallers en 'best practices' die gedeeld kunnen worden met andere organisaties om hen te enthousiasmeren en om van te leren?

Antwoord 8

Zowel vanuit de pilot jobhunters @ AZC en Plan Einstein delen we regelmatig informatie over de programma's en de werkwijze. De aankomende maanden wordt er vanuit de pilot jobhunters @ AZC gewerkt aan een white paper voor organisaties om te leren van onze aanpak.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Schriftelijke vragen laat asielzoekers niet stilzitten!

18 december 2024

Vragen:

Volgens cijfers van het UWV zijn het afgelopen jaar meer asielzoekers aan het werk gegaan dan in de jaren daarvoor.¹ Dit is goed nieuws, want werk biedt asielzoekers de mogelijkheid om de Nederlandse taal en cultuur sneller te leren, nieuwe contacten op te bouwen en actief bij te dragen aan de samenleving. Voor D66 is het van groot belang dat asielzoekers snel toegang krijgen tot werk, toch zien we dat er nog veel belemmeringen zijn.

Zo mogen asielzoekers pas na zes maanden na hun asielaanvraag aan het werk. Daarnaast zijn er lange wachttijden voor het aanvragen van een Basisregistratie personen (BRP), die nodig is om aan het werk te kunnen. D66 wil graag beter inzicht in de situatie in Utrecht en de rol die de gemeente kan spelen om asielzoekers sneller toegang tot werk te geven. Daarom hebben wij de volgende vragen:

1. Heeft het college inzicht in het aantal asielzoekers in de gemeente Utrecht die op dit moment betaald werk hebben?
2. Kan het college aangeven hoeveel aanvragen voor werk er het afgelopen jaar zijn gedaan door asielzoekers en hoeveel asielzoekers momenteel wachten op een BRP-registratie?
3. Werkt de gemeente actief samen met bedrijven, maatschappelijke organisaties en uitzendbureaus in de regio om asielzoekers aan het werk te helpen?
4. Is er specifieke ondersteuning voor bedrijven of organisaties die asielzoekers in dienst willen nemen?
5. Asielzoekers mogen pas na zes maanden na hun asielaanvraag aan het werk. Ziet het collegemogelijkheden om asielzoekers direct bij aankomst in de gemeente aan te melden voor een BRP, zodat zij na afloop van deze zes maanden wachttijd sneller toegang hebben tot werk?
6. Ziet het college mogelijkheden om, in samenwerking met bedrijven en eventuele andere relevante partners en organisaties, een programma samen te stellen waarin asielzoekers vanaf dag 1 geïnformeerd worden over het leven als werkende in Nederland?
7. Is het college voornemens om met uitzendbureaus en bedrijven een samenwerkingsverband aan te gaan om het proces om asielzoekers en statushouders zo snel mogelijk aan het werkende leven deel te laten nemen te stroomlijnen? Waarom wel of niet?

¹ [Meer asielzoekers aan het werk door ruimere regels](#)

8. We hebben de lopende voorbeelden van het UMC en het UMCG waarbij statushouders en vluchtelingen reeds deelnemen aan een project. Is er al informatie over succesverhalen met uitzicht op een duurzame arbeidsrelatie, eventuele uitvallers en 'best practices' die gedeeld kunnen worden met andere organisaties om hen te enthousiasmeren en om van te leren?

Gesteld door:

- Venita Dada Anthonij, D66